

Varování, které asi nikdo nebral vážně

svobodny-svet.cz/varovani-ktere-asi-nikdo-nebral-vazne

21. října 2022

Americký prezident Eisenhower pronesl na konci svého funkčního období projev, ve kterém s věšteckou jasnozřivostí varoval před dvěma závažnými trendy, které se vynořily po druhé světové válce částečně i jako její důsledek. Souzeno dnešními očima, předpověděl to přesně.

Prezident Dwight Eisenhower byl za druhé světové války vrchním velitelem spojeneckých sil v Evropě a jedním z těch, kteří naplánovali vylodění v Normandii 6. června 1944. Po válce se zapojil do politiky za Republikánskou stranu a po vítězství ve volbách v roce 1952 se stal prezidentem. Svoji pozici s přehledem obhájil o čtyři roky později. Jedním z jeho cílů bylo zabránit šíření komunismu ve světě.

Když se oficiálně loučil s funkcí prezidenta, pronesl projev, ve kterém varoval před dvěma nebezpečnými trendy:

Překlad, zkrácení, mezititulky autor.

Naše armáda je vitální součástí ochrany míru. Naše zbraně musí být mocné a připravené k okamžitému použití, aby se žádný potenciální agresor neodvážil riskovat svoje vlastní zničení.

Do doby druhé světové války neměly Spojené státy žádný zbrojní průmysl. Američtí výrobci pluhů mohli, pokud bylo třeba, vyrábět stejně dobře meče. Nyní ale nemůžeme riskovat, že budeme improvizovat v případě národní obrany a byli jsme přinuceni vytvořit stálý zbrojní průmysl značných rozměrů.

Nový fenomén v historii

Spojení ohromné armády a rozsáhlého zbrojního průmyslu je novým fenoménem v americké historii. Celkový vliv, ať už ekonomický, politický nebo dokonce duchovní je cítit v každém městě, každém parlamentu a ve všech úřadech vlády.

Uznáváme potřebu tohoto vývoje. Přesto nesmíme ztratit ze zřetele jeho vážné následky. Naše práce a živobytí jsou ve hře stejně jako samotná struktura naší společnosti.

V orgánech vlády musíme hlídat, aby vojensko-průmyslový komplex nezískal, ať už úmyslně či neúmyslně, neoprávněný vliv. Potenciál pro zhoubné prorůstání vlivu do míst, kde nemá co dělat, existuje a bude přetrvávat.

Hledají se ostražití občané

Nikdy nesmíme dopustit, aby taková kombinace ohrozila naše svobody nebo demokratické procesy. Neměli bychom nic považovat za dané. Pouze ostražití a informovaní občané si mohou vynutit správný poměr mezi ohromným aparátem obranného průmyslu a našimi mírumilovnými metodami a cíly tak, aby bezpečí a svoboda společně vzkvétaly.

Technologická revoluce

V minulých dekádách též proběhla technologická revoluce. Během ní se stal výzkum formálnější, komplexnější a drahý. Stále větší část výzkumu je prováděna pro vládu nebo pod její kuratelou.

Dnes je osamocený výzkumník bádající ve své dílně nahrazen oddíly vědců v laboratořích a zkušebnách. Stejně tak musely svobodné univerzity, které byly historicky fontánou svobodných myšlenek a vědeckých objevů, změnit způsob, jakým provádějí výzkum. Částečně z důvodu ohromných nákladů se kontrakt od vlády stal náhražkou intelektuální zvědavosti.

Možnost, že vláda bude ovládat badatele, rozhodovat, co se má zkoumat, a že síla peněz bude všudypřítomná, musí být brána seriózně v potaz.

Politika zajatcem vědeckých elit

Chovaje úctu k vědeckému výzkumu a vědeckým objevům, což bychom měli, musíme být také ve střehu před stejně velkým nebezpečím, že sama veřejná politika se může stát zajatcem vědecko-technologických elit.

Pozn. autora: Bylo by velice zajímavé vědět, co jej už tehdy vedlo k tomu, že při svém loučení s funkcí řekl právě toto.

| G. Sitař

Zdroj:

(1) Projev

■ ■ ■ ■ ■ (3 votes, average: **5,00** out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc.

Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím pravidla diskuze.

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

